

Bilaga1: Slutligt förslag till fördelning KAE 2023
 Kyrkoantikvarisk ersättning - Ramår 2023
 RAM: 23 760 tkr

KAE-objekt	Ansvarig enhet	Åtgärdsnummer	Ärendetitel	Åtgärdskategori	Budgererat totalbelopp inkl. moms, kr	Stiftets justerade budgeterade totalbelopp inkl. moms, kr	Länsstyrelsens avvikande prioritering	Länsstyrelsens avvikande förslag ersättningsnivå, %	Länsstyrelsens avvikande förslag ersättningsnivå, kr	Länsstyrelsens motivering	Beslutad prioritering	Beslutad ersättningsnivå, %	Beslutad max ersättningsnivå, kr	Motiv	Särskilda villkor
Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å1	Boo kyrka 100 år del 2	3.1.2 Åtgärder på tak	5 480 853	2 405 475	2	75	1 804 106	Länsstyrelsen tillstyrker endast ersättning till de kostnader som är direkt kopplade till själva spånläggnings- och tjärningsarbeten, dvs ej till projektkostnader. I övrigt se särskild kommentar.	2	75	1 804 106	Avser åtgärder tak inkl. spåntak och tjärning enl. kostnadsspecifikation 2022-02-02. Kostnad för fasad har räknats bort. Har även sänkt ersättningsberättigade beloppet med 15 % och höjt ersättningsnivån för att tillmötesgå länsstyrelsens synpunkt om projektkostnader. Ska utföras 2022. Preliminärt beslut för fasad på 2024 års ram: 50% högst 2232tkr (total kostnad 4464 tkr). Preliminärt beslut för fönster på 2024 års ram: 67% högst 2213tkr (total kostnad 3303 tkr).	Villkor: - Egenkontrollblankett ska användas för tjärning.
Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å2	Boo kyrka 100 år del 2	3.2.1 Åtgärder på invändiga ytskikt och icke bärande konstruktion sdelar	1 393 342	1 393 342	A	-	-	Åtgärderna utförs till följd av verksamhetsanpassade förändringar i kyrkan varför Länsstyrelsen inte tillstyrker ersättning.	3	50	-	Avser nytt trägol under kyrkbänkar samt delvis nytt tegelgolvt samt fogkomplettering. Fogkomplettering är ersättningsberättigat. Sammantaget är ansökan inte prioriterad utifrån antikvariskt hänseende.	
Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å3	Boo kyrka 100 år del 2	5.1 Åskskydd, brand- och stöldskydd	565 425	565 425	2	50	282 712	Se särskild kommentar.	2	67	378 835	Avser renovering befintligt åskskydd och anpassning brandlarm.	
Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å4	Boo kyrka 100 år del 2	5.3.1 Klimatstyrning	266 221	266 221	2	25	66 555	Länsstyrelsen har inga uppgifter om att klimatrelaterade skador förekommer i kyrkorummet och på dess inredning och inventarier varför ersättning endast tillstyrks med 25 %.	2	50	-	Otillräckligt med medel. Sök ånyo inför ram 2024.	

Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å5	Boo kyrka 100 år del 2	3.2.2 Åtgärder på konstruktionselement	1 198 280	1 198 280	3	25	299 570	Länsstyrelsen delar stiftets motivering med tillstyrker endast ersättning med 25 % då kostnaderna huvudsakligen inte är kulturhistoriskt motiverade.	3	50	-	Avser nytt underventilerat betonggolv pga fuktproblem. Ej prioriterad utifrån antikvariskt hänsesende.
Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å6	Boo kyrka 100 år del 2	3.2.3 Sanering av mögel, röta, svamp och fukt.	3 436 779	3 436 779	2		-	Länsstyrelsen tillstyrker ersättning till de delar av arbetena som syftar till att avleda fukt från kyrkans grundmurar med 50 %. Övriga arbeten är huvudsakligen inte kulturhistoriskt motiverade.	2	50	1 718 390	Avser dränering runt kyrkan samt sanering av fukt, röta i källaren som uppkommit därav. Omfattar även sanering av miljö- och hälsofarliga bygghälsodelar. Lägre ersättningsnivå motiveras med att ansökan innehåller aspekter av att källaren ska inredas för verksamhet.
Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å7	Boo kyrka 100 år del 2	3.2.4 Konservering s- och rengöringsåtgärder	653 056	653 056	2	75	489 792		2	75	-	Otillräckligt med medel. Sök ånyo inför ram 2024 eller 2025.
Boo kyrka	Boo församling	FKAE 2021-0674-Å8	Boo kyrka 100 år del 2	3.2.6 Rengöring och underhåll av orgelverk	466 469	466 469	2	10	46 647	Länsstyrelsen bedömer att de föreslagna åtgärderna i första hand syftar till att vidmakthålla instrumentets bruksvärde och att de kulturhistoriskt motiverade kostnaderna knutna till åtgärderna överlag är tämligen låga. Länsstyrelsen avstyrker därför generellt tilldelning av kyrkoantikvarisk ersättning i linje med handbokens riktlinjer för åtgärderna. Länsstyrelsen förslår till tilldelning grundar sig huvudsakligen på en bedömning av orgelns kulturhistoriska värde.	2	50	-	Otillräckligt med medel. Sök ånyo inför ram 2024 eller 2025.

Botkyrka kyrka	Botkyrka församling	FKAE 2021-0863-Å1	Botkyrka Kyrka, puts och foglagning av fasader	3.1.1 Åtgärder på fasad	11 796 878	6 796 878	ATS		-	Länsstyrelsen kan inte uttala sig om de tillkommande kostnaderna då vi inte tagit del av resultat av den putsanalys som enligt beslutet ska genomföras till grund för slutgiltigt beslut om brukssammansättningen.	2	50	3 398 439	<p>Avser restaurering av naturstensfasad på en av stiftets mest värdefulla medeltida kyrkor. Angeläget att byta ut nuvarande delvis spruckna cementfogar med lämpligare bruk. Länsstyrelsens villkor om putsprov har genomförts men inte förankrats med dem. Därför föreslås ansökan ändå tilldelning. Att ersättningsnivån inte är högre motiveras med brist på medel.</p> <p>Enligt ansökan är totalkostnaden för fasaden 11 796 878 kr. Tidigare beviljad KAE på 2022 års ram är 2 065 tkr till en total kostnad på 5000 tkr. Denna ansökan omfattar en total kostnad på 6 796 878 kr vilket kan anses vara den nu ersättningsberättigade kostnaden för den andra och sista etappen.</p>	
Djurö kyrka	Djurö, Möja och Nämdö församling	FKAE 2021-0632-Å1	Klockstapel In Djurö kyrka	3.1.1 Åtgärder på fasad	760 560	693 700	2	50	346 850		2	50	346 850	Enligt uppgift från Knut Åkesson är den totala kostnaden för fasaden 693700 kr. Åtgärden avser bl.a. att restaurera klockstapelns kjol med vertikal brädfodring istället för nuvarande horisontell som tillkom 1952. Förslaget tydliggör stapelns bärande konstruktion och högben av timmer så den blir avläsbar i fasaden.	
Djurö kyrka	Djurö, Möja och Nämdö församling	FKAE 2021-0632-Å2	Klockstapel In Djurö kyrka	3.1.2 Åtgärder på tak	30 000	96 200	2	50	48 100	Se särskild kommentar.	2	67	64 454	Enligt uppgift från Knut Åkesson är den totala kostnaden för taket 96200 kr. Avser spånbyte och tjärning. Villkor: Egenkontrollblankett ska användas.	
Eds kyrka	Eds församling (Stockholms stift)	FKAE 2021-0384-Å1	Renovering utvändigt av Eds kyrka tak och klocktorn.	3.1.2 Åtgärder på tak	5 286 948	5 286 948	2	67	3 542 255	Se särskild kommentar.	2	67	3 542 255	LST har villkor opigmenterad tjära och egenkontrollblankett. Dock bör frågan omprövas då pigmenterad tjära bedöms mer hållbar och antikvariskt korrekt. Alt. kan kol användas i syfte att skapa skydd mot UV-strålning. Frågan bör utredas ytterligare.	Villkor: - Egenkontrollblankett ska användas.

Eds kyrka	Eds församling (Stockholms stift)	FKAE 2021-0384-Å2	Renovering utvändigt av Eds kyrka tak och klocktorn.	3.1.1 Åtgärder på fasad	334 917	334 917	2	50	167 458		2	50	167 459	Avser endast enstaka putslagning och avfärgning av tornet.	
Eds kyrka	Eds församling (Stockholms stift)	FKAE 2021-0384-Å5	Renovering utvändigt av Eds kyrka tak och klocktorn.	3.1.4 Åtgärder på fönster etc.	483 542	483 542	2	75	362 656		2	75	362 656		Villkor: Fönstren ska handskrapas, får ej maskinslipas.
Engelbrektskyrkan i Stockholm	Engelbrekts församling	FKAE 2021-1493-Å1	Murar Engelbrekt etapp 2	3.4.1 Åtgärder på omgärdningarna	2 600 000	2 600 000	1	75	1 950 000	Murarna är en del av Engelbrektskyrkans helhetsgestaltning och besitter ett högt kulturhistoriskt värde.	1	67	1 742 000	Preliminärt beslut för fyra etapper togs på ramår 2022. Högre ersättningsnivå förordas i resterande etapper pga kyrkotomtens betydelse för den totala gestaltningen av allkonstverket och att muren kräver ett stort löpande underhåll. Totalkostnad beräknad till 10,5 mkr. Detta beslut avser etapp 2 av 4. 2x1,742 mkr preliminärbokas på ram 2024-2025 under förutsättning att pengar beviljas från staten i samma utsträckning som planerat.	
Gustav Vasa kyrka i Stockholm	Gustav Vasa församling	FKAE 2021-0963-Å1	Grundmursisolering Norra sidan	3.1.7 Åtgärder för dränering med särskilda krav.	7 632 813	7 632 813	2	33	2 518 828	Åtgärderna syftar till bättre bevarandeförhållanden för såväl kyrka som det underliggande columbariet. Länsstyrelsen bedömer därför att det är orimligt att hela kostanden ska belasta begravningsavgiften. Länsstyrelsen föreslår att kostanden kan delas i tre lika stora poster; KAE, begravningsavgift och egenfinansiering, och tillstyrker därmed ersättning med 33 %.	2	33	-	Bör delvis bekostas av begravningsverksamheten. Kan inte prioriteras pga. brist på medel. Kontakt bör tas med stiftskansliet för ny ansökan och ev. avgränsning av projektet.	
Ingarö kyrka	Gustavsberg-Ingarö församling	FKAE 2021-1513-Å1	Vård- och underhållsplan	7 Vård- och underhållsplaner	280 000	280 000	2	75	210 000	Se särskild kommentar.	1	75	210 000	Maxtak för KAE beslut för VU-plan under en tioårsperiod är idag 267 tkr.	Villkor: - VU-plan ska följa stiftets rekommendation.

Häringe kapell	Haninge pastorat	FKAE 2021-1230-Å1	Häringe kapell, fasad-, tak och fönsterrenovering	3.1.1 Åtgärder på fasad	1 050 000	1 050 000	2	50	525 000		2	50	-	Enligt uppgift skadad puts men enligt bilderna är den i någorlunda bra skick. Enl. VU-plan föreslås återgång till tegelpannor men istället ska nuvarande glaserade pannor ersättas med lika. Fönstren är i behov av åtgärd. Kan inte prioriteras pga. brist på medel. Ansök ånyo inför ramår 2024 efter möte med stiftsantikvarien på plats.
Muskö kyrka	Haninge pastorat	FKAE 2021-1245-Å1	Muskö kyrka, Inventering av boksamlingen (etapp 1)	4.2 Antikvariska konsultinsatser	370 000	370 000	2	75	277 500	Ansökan har kopplingar till stiftets projekt gällande inventering av äldre böcker och notesamlingar. Länsstyrelsen anser att enskilda ansökningar kopplade till genomförda eller pågående stiftsprojekt bör prioriteras och tillstyrker ersättning med 75 %.	2	75	-	Angelägen åtgärd men kan inte inrymmas på befintliga rammar. Föreslås ansöka på nytt inför ramår 2024.
Muskö kyrka	Haninge pastorat	FKAE 2021-1345-Å1	Muskö kyrka, renovering klockstapel	3.1.1 Åtgärder på fasad	640 000	640 000	2	50	320 000		2	50	320 000	Avser byte av rötskadat timmer och sprucken panel.
Utö kyrka	Haninge pastorat	FKAE 2021-1308-Å1	Projektering fukt- och mögelsaner och hållbar värmesystem	4.1 Projekterings- och upphandlingsunderlag	200 000	200 000	2	50	100 000		2	50	100 000	Avser utredning och upphandlingsunderlag för uppkomna fuktproblem i kyrkan. Lägre ersättningsnivå motiveras av att åtgärderna är främst knutna till arbetsmiljöproblem.
Västerhaninge kyrka	Haninge pastorat	FKAE 2021-1299-Å1	Västerhaninge kyrka puts-tilläggsansökan	3.1.1 Åtgärder på fasad	80 000	80 000	2	50	40 000	Länsstyrelsen har ingen kunskap vari de tillkommande kostnaderna består men då summan är låg kan ersättning ändå tillstyrkas med 50 %.	2	50	-	Avser tilläggsansökan för tidigare beslut på ramår 2022. Flyttas till ramår 2022 och beviljas härmed 50 %, dock högst 40 tkr av ofördelade medel. Total tilldelning KAE 87+40=127 tkr.
Västerhaninge kyrka	Haninge pastorat	FKAE 2021-1301-Å1	Västerhaninge kyrka åskskydd	5.1 Åskskydd, brand- och stöldskydd	320 000	320 000	2	50	160 000	Se särskild kommentar.	2	67	214 400	Avser komplettering av åskskydd. Lägre ersättningsnivå motiveras pga. att de antikvariska merarbetena är begränsade.
Österhaninge kyrka	Haninge pastorat	FKAE 2021-1307-Å1	Österhaninge kyrka åskskydd	5.1 Åskskydd, brand- och stöldskydd	560 000	560 000	2	50	280 000	Se särskild kommentar.	2	67	375 200	Avser komplettering av åskskydd. Särskild anpassning kring kyrkans tupp krävs. Lägre ersättningsnivå motiveras pga. medelsbrist.

Hedvig Eleonora kyrka i Stockholm	Hedvig Eleonora församling	FKAE 2021-1409-Å1	Hedvig Eleonora kyrka - mässhake och stolar objekt 2, 17, 18	3.3.1 Rengöring, reparation och konservering	93 750	93 750	2	75	70 312		2	75	70 312	Avser rengöring och konservering av 1950-talstextilier.
Högalidskyrkan	Högalids församling	FKAE 2021-0919-Å1	Brandåtgärder Högalidskyrkan	5.1 Åskskydd, brand- och stöldskydd	3 092 000	1 000 000	2	50	500 000	Länsstyrelsen delar stiftets motivering om tilldelning endast till pulverstrinkleranläggningen. Se särskild kommentar.	1	75	750 000	Avser både tillkommande kostnader på tidigare ansökta åtgärder samt pulverstrinkleranläggning. Förutom den generella ökningen på 30% så har det tillkommit kostnad för pulverstrinkler om 1,5 mkr. Beslutet avser endast pulverstrinkleranläggningen. Åtgärden beviljas både KAE och KUB. Totala kostnaden för KAE ansökan uppgår till 1 mnkr medan ansökan för KUB uppgår till 0,5 mnkr.
Högalidskyrkan	Högalids församling	FKAE 2021-0981-Å1	Exteriör Högalidskyrkan	3.1.1 Åtgärder på fasad	17 600 000	17 600 000	ATS		-	Länsstyrelsen har inga uppgifter i vad de tillkommande kostnaderna består och ansökan kan därför inte bedömas.	A	0	-	Församlingen har fått ca 33,8 miljoner kronor i KAE och KUB vilket är långt utöver vad som kan anses rimligt i förhållande till övriga församlingars och pastorats ansökningar. Ytterligare ansökningar för projektet som helhet kan i framtiden endast medges om det finns ofördelade medel på äldre ramar.
Högalidskyrkan	Högalids församling	FKAE 2021-0982-Å1	Konservering Högalidskyrkan	3.2.4 Konservering s- och rengöringsåtgärder	7 435 000	7 435 000	ATS		-	Länsstyrelsen har inga uppgifter i vad de tillkommande kostnaderna består och ansökan kan därför inte bedömas.	A	0	-	Församlingen har fått ca 33,8 miljoner kronor i KAE och KUB vilket är långt utöver vad som kan anses rimligt i förhållande till övriga församlingars och pastorats ansökningar. Ytterligare ansökningar för projektet som helhet kan i framtiden endast medges om det finns ofördelade medel på äldre ramar.

S:t Johannes kyrka i Stockholm	S:t Johannes församling	FKAE 2021-1071-Å1	Restaurering av tornet i S:t Johannes Kyrka	3.1.2 Åtgärder på tak	46 478 961	1 137 635	1	75	853 226		1	75	853 226	<p>Beslut avser endast akuta arbeten för att avhjälpa problemet med att spirans och motviktens funktion ska säkerställas. Det innebär nedplockning av tornets övre del, renovering av spira, motvikt och de bjälklag som ingår i denna unika konstruktion samt säkerhetsarbeten kopplade till åtgärden. Beslutet avser etapp 1. Idag är det oklart vilken kostnad den akuta insatsen kommer kräva samt hur många KAE-etapper som kommer krävas.</p> <p>Pga. otillräckliga medel avser den totala kostnaden för detta beslut på 2023 års ram endast ca. 1,14 mnkr. Denna kostnad får inte tas med i kommande ansökningar för KAE eller KUB. Åtgärden har även tilldelats KUB.</p>	Villkor: Ansökan inför etapp 2 på 2024 års ram ska hela den akuta åtgärden i sin helhet samordnas med stiftskansliet innan ansökan kan skickas in. Inga arbeten, inkl. ytterligare utredningar eller projekteringar får påbörjas utan stiftskansliets godkännande innan ansökan för 2024 års ram har skickats in till stiftskansliet. Alla fakturor ska löpande skickas till stiftskansliet.
Stefanskyrkan i Stockholm	S:t Johannes församling	FKAE 2021-1041-Å1	Restaurering fasaden Stefanskyrkan	3.1.1 Åtgärder på fasad	44 971 875	44 971 875	2	75	33 728 906	Länsstyrelsen tillstyrker ersättning med 75 % för delar av arbeten som rör fasader av kalksten samt vissa konserveringsarbeten.	A	0	-	<p>Ansökan är för omfattande för att kunna hanteras i KAE systemet. Samtal om prioriteringar, tidsplan och finansiering ska föras med stiftskansliet innan ny ansökan kan skickas in.</p>	
Stefanskyrkan i Stockholm	S:t Johannes församling	FKAE 2021-1065-Å1	Restaurering tak Stefanskyrkan	3.1.2 Åtgärder på tak	11 946 250	11 946 250	2	50	5 973 125	Länsstyrelsen tillstyrker ersättning med 50 % till byte av plåt på sidoskepp, torn, ovan predikstolspassagen samt innanför torn i väster.	A	0	-	<p>Ansökan tillsammans med ansökan för fasaden är för omfattande för att kunna hanteras i KAE systemet. Samtal om prioriteringar, tidsplan och finansiering ska föras med stiftskansliet innan ny ansökan kan skickas in.</p>	
Skogsö kapell	Saltsjöbadens församling	FKAE 2021-0726-Å1	Skogsö Kapell Konservering och rengöring av interiör	3.2.4 Konservering och rengöringsåtgärder	140 000	140 000	2	67	93 800	Länsstyrelsen är tveksam till att kapellet är att betrakta som kyrkobyggnad enligt 4 kap. 2 § KML utan snarare en byggnad på begravningsplats. Frågan bör utredas innan ersättning beviljas då dubbelfinansiering med begravningsavgift annars kan riskeras.	2	50	70 000	<p>Avser rengöring efter mindre sotskada. Kapellet anses till del tillhöra församlingsverksamheten då församlingsverksamhet bedrivs där men även begravningsavgiften bör kunna finansiera del av åtgärden. Därför sänks ersättningsnivån.</p>	

Uppenbarelse kyrkan i Saltsjöbaden	Saltsjöbadens församling	FKAE 2021-0733-Å1	Uppenbare lsekyrkan Renovering exteriör	3.1.1 Åtgärder på fasad	3 000 000	3 000 000	2	50	1 500 000		2	50	-	Avser åtgärder på fasad och kyrkotomt. Kan inte prioriteras på innevarande ram och föreslås därför skjutas till 2024 års ram. Församlingen har därefter begärt att flytta ansökan till 2024 års ansökan.
Sofia kyrka i Stockholm	Sofia församling	FKAE 2021-0647-Å1	Restaurering av Fasad Sofia Kyrka	3.1.1 Åtgärder på fasad	47 514 125	47 514 125	3	50	23 757 062	Åtgärderna kan vänta tills kommande år utan att kulturhistoriska värden äventyras.	A	0	-	Ansökan är för omfattande för att kunna hanteras i KAE systemet. Samtal om prioriteringar, tidsplan och finansiering ska föras med stiftskansliet innan ny ansökan kan skickas in.
Sofia kyrka i Stockholm	Sofia församling	FKAE 2021-0979-Å1	Restaurering av tak Sofia Kyrka	3.1.2 Åtgärder på tak	21 573 375	21 573 375	3	50	10 786 688	Länsstyrelsen tillstyrker med till de akuta åtgärderna på taket med 75 % av årets ram, resterande åtgärder kan vänta tills kommande år utan att kulturhistoriska värden äventyras.	A	0	-	Ansökan är för omfattande för att kunna hanteras i KAE systemet. Samtal om prioriteringar, tidsplan och finansiering ska föras med stiftskansliet innan ny ansökan kan skickas in. Dock finns det akuta skador på plåten som bör åtgärdas så inte ytterligare skador förvärras i väntan på en större åtgärd. Därför har ansökan flyttats till ramår 2022 där det finns ofördelade medel. Kostnaden för de akuta arbetena är 801 250 kr. En ersättningsnivå på 50% motiveras med brist på medel och att underlaget visar en stor andel byggherrekostnader för en så pass begränsad åtgärd.
S:t Eriks kyrka i Sollentuna	Sollentuna församling	FKAE 2021-0771-Å1	S:t Eriks kyrka, invändig rengöring	3.2.4 Konservering s- och rengöringsåtgärder	2 768 624	2 768 624	2	67	1 854 978		2	67	-	Om detta projekt ska prioriteras ska det avgränsas att endast omfatta altarpuppas, altarring samt medeltida träskulpturer och ansöka inför ramår 2024-2025. Övriga åtgärder bör planeras in inför nästa kontrollstationsperiod, dvs. 2026-2030.
S:t Eriks kyrka i Sollentuna	Sollentuna församling	FKAE 2021-0773-Å1	S:t Eriks kyrka, fasader, torn och tak	3.1.1 Åtgärder på fasad	5 102 542	5 102 542	1	50	2 551 271		1	50	2 551 271	Angelägen åtgärd med problem i klockbalkarnas upplag. Risk för ytterligare sprickbildning. Även ny avvattning av tornet, tätning av lanterninens golvplan och enstaka putslagning och avfärgning av hela tornet.

S:t Eriks kyrka i Sollentuna	Sollentuna församling	FKAE 2021-0775-Å1	S:t Eriks kyrka, fönster	3.1.4 Åtgärder på fönster etc.	1 260 016	1 260 016	2	75	945 012		2	67	-	Avser en utvändig målning av fönster och dörrar. Färg och kitt är sprucken. Kan inte beviljas KAE pga. brist på medel. Ansök ånyo inför ramår 2024 efter möte med stiftsantikvarien på plats.
Solna kyrka	Solna församling	FKAE 2021-1091-Å1	Konservering av muralt måleri	3.2.4 Konservering s- och rengöringsåtgärder	300 000	300 000	1	90	270 000	Objekt/målningar med mycket högt kulturhistoriskt värde. Åtgärderna är delvis akuta.	1	90	270 000	Angelägen rengöring av medeltida kalkmåleri med stor andel i original. Fr.a. mögeltillväxt utifrån en klimatproblematik.
Kista kyrka	Spånga-Kista församling	FKAE 2021-0984-Å1	KAE ansökan nr 2 för Klockstapel i Kista kyrka	3.1.1 Åtgärder på fasad	470 000	393 750	ATS		-	Länsstyrelsen har inga uppgifter i vad de tillkommande kostnaderna består och ansökan kan därför inte bedömas.	A	0	-	Avser tilläggsansökan för befintligt beslut. Ansökan flyttas till 2021 års ram för KAE där det ursprungliga beslutet är taget. Totala kostnaden uppges idag vara 781,25 tkr. Beslut på 2021 års ram uppgår till 194 tkr till en total kostnad av 387,5 tkr. Kostnad för tilläggsansökan omfattar därmed 781,25-387,5= 393,75 tkr. Tilläggsansökan har styrkts med 50%, max 196875 kr.
Kista kyrka	Spånga-Kista församling	FKAE 2021-0985-Å1	Ansökan om KAE för installation av brandlarm i Kista kyrka	5.1 Åskskydd, brand- och stöldskydd	445 000	445 000	2	50	222 500	Se särskild kommentar.	1	67	298 150	Angelägen uppdatering av brandskyddet till följd av attentat. Något lägre ersättningsnivå pga. brist på medel. Utifrån ett kulturhistoriskt perspektiv är det viktigt med en tidig upptäckt av brand så att personal kan häva branden innan den sprider sig och att räddningstjänsten kan komma till undsättning snarast möjligt.
Spånga kyrka	Spånga-Kista församling	FKAE 2021-0986-Å1	Projektering för Spånga Kyrka	4.1 Projekterings- och upphandlingsunderlag	4 285 000	4 285 000	ATS		-	Länsstyrelsen har ingen kunskap om skade-/problembilden och kan därför inte bedöma åtgärdernas prioritet.	A	0	-	Flera av åtgärderna kommer inte kunna prioriteras för KAE, bl.a. av kostnadsskäl. Därför ska inte dessa åtgärder finnas med ansökan om projektering. Kalla stiftsantikvarien för att tillsammans med församlingen gå igenom de åtgärder som kan ingå i en ansökan inför ramår 2024.

Storkyrkan i Stockholm	Stockholms domkyrkoförsamling	FKAE 2021-0516-Å1	Träarbeten i tornets lanternin	3.1.2 Åtgärder på tak	5 000 000	5 000 000			-	Se särskild kommentar.	1	50	2 500 000	Avser stora rötskador i bärande konstruktion som har upptäckts under pågående arbeten. Stiftet bedömer åtgärden som akut och bör därmed rimligtvis kunna åtgärdas utan länsstyrelsens tillstånd så att risken för att tornet rasar minskar. PM finns och är inskickat till länsstyrelsen och samsyn mellan parterna råder. Lägre ersättningsnivå pga. brist på medel och att projektet redan fått mycket stor tilldelning.
Storkyrkan i Stockholm	Stockholms domkyrkoförsamling	FKAE 2021-0587-Å1	Renovering av sockel och trappor runt om kyrkan	3.1.5 Åtgärder på befintliga trappor	3 000 000	3 000 000	2	50	1 500 000	Delvis omsättning av trappan i väster samt fogning av densamma ingår i beslut med dnr 47616-2019. Även fogning av övriga trappor och socklar, samt ytbehuggning av sandstenssockel.	3	50	-	Ej prioriterad åtgärd för att den kan utföras i ett senare skede. Projektet har redan fått mycket stor tilldelning.
Storkyrkan i Stockholm	Stockholms domkyrkoförsamling	FKAE 2021-0590-Å1	Ny fasadbelysning Storkyrkan	12 Fysisk tillgänglighet sanpassning	500 000	500 000	A		-	Länsstyrelsen är tveksam till åtgärden ur ett kulturhistoriskt perspektiv och församlingen har inte visat på vilka behov ur ett tillgänglighetsperspektiv som finns för förnyad fasadbelysning. Ersättning avstyrks.	3	25	-	Avser projektering och tillståndsansökan för fasadbeslysning. Ersättningsberättigad via tillgänglighetsåtgärd. Ej prioriterad åtgärd.
Storkyrkan i Stockholm	Stockholms domkyrkoförsamling	FKAE 2021-0862-Å1	Utredning kring sprickproblem i storkyrkans sprickproblematik	4.1 Projekterings- och upphandlingsunderlag	800 000	800 000	ATS		-	Länsstyrelsen har ingen kunskap kring sprickproblematiken och har inte kontaktats av församlingen i frågan. Ersättning avstyrks.	2	50	-	Avser utredning av sprickproblematik under pågående renovering. Kan inte beviljas pga. brist på medel och att objektet redan har fått stora anslag.
Näsbyrps kyrka	Täby församling	FKAE 2021-0642-Å1	Renovering av textilier Näsby Parks kyrka	3.3.1 Rengöring, reparation och konservering	150 000	150 000	2	50	75 000	Åtgärderna berör textilier av varierande ålder och kulturhistoriskt värde. Flera av föremålen är i aktivt bruk varför delar av kostnaderna främst kan knytas till verksamhetens behov varför Länsstyrelsen tillstyrker ersättning med 50 %.	3	50	-	Budget avser både Näsbyrps kyrka och St Olofs kyrkor. Ansökan om Näsbyrps kyrka avser nyare textilier som inte kan prioriteras pga. brist på medel. Endast Märta Gahns altarbrun kan knytas till projektet. Kostnad för denna textillie kan rekvideras i beslutet som rör St Olofs kyrka.

S:t Olovs kyrka i Viggbyholm	Täby församling	FKAE 2021-0643-Å1	Renovering av textilier St Olofs kyrka	3.3.1 Rengöring, reparation och konservering	120 000	60 000	2	50	30 000	Åtgärderna berör textilier av varierande ålder och kulturhistoriskt värde. Flera av föremålen är i aktivt bruk varför delar av kostnaderna främst kan knytas till verksamhetens behov varför Länsstyrelsen tillstyrker ersättning med 50 %.	2	75	45 000	Beslutet avser endast äldre textilier från 50- och 60-tal i fr.a. St Olofs kyrka. Nyare textilier får inte utgöra kostnadsunderlag vid rekvisition. Totala kostnaden har därför sänkts till 60 tkr. Kostnader för Märtha Gahns altarbrunn tillhörande Näsbyrps kyrka kan inräknas i detta beslut.	
Täby kyrka	Täby församling	FKAE 2021-0844-Å1	Fortsatt utredning Täby kyrka rengöring av kalkmålningar	3.2.4 Konservering s- och rengöringsåtgärder	557 729	557 729	1	90	501 956	Objekt/målningar med mycket höga kulturhistoriska värden. Åtgärderna kräver hög specialistkompetens.	1	75	418 297	Avser fortsatt utredning och provtytor för att fastställa lämplig åtgärd för en av landets mest kulturhistoriskt värdefulla medeltida kalkmålningar. Projektet bör särskild ta ställning till metodens negativa konsekvenser på lång sikt. En högre ersättningsnivå enligt länsstyrelsens yttrande kan inte medges pga medelsbrist.	
Vallentuna kyrka	Vallentuna församling	FKAE 2021-1072-Å1	Vårdprogram (inkl. skötselbeskrivning) och underhållsplan för Vallentuna kyrka	7 Vård- och underhållsplaner	266 600	266 600	2	75	199 950	Se särskild kommentar.	1	75	199 950	Vårdprogram prioriteras för KAE då kunskapen om kulturhistoriska värden behöver stärkas i syfte att kunna föreslå rätt åtgärder och kunna göra rätt prioriteringar.	Villkor: - Stiftets riktlinjer för VU-plan ska följas.
Vallentuna kyrka	Vallentuna församling	FKAE 2021-1072-Å2	Vårdprogram (inkl. skötselbeskrivning) och underhållsplan för Vallentuna kyrka	7 Vård- och underhållsplaner	100 000	100 000	2	67	67 000	Se särskild kommentar.	1	67	67 000	Underhållsplaner prioriteras för KAE i syfte att kunna arbeta med en långsiktig underhållsplanering.	Villkor: - Stiftets riktlinjer för VU-plan ska följas.
Vaxholms kyrka	Vaxholms församling	FKAE 2021-0894-Å1	Rengöring altarfönster	3.1.4 Åtgärder på fönster etc.	96 000	96 000	2	75	72 000	Länsstyrelsen har i mail den 29 november 2021 meddelat att åtgärderna i sin nuvarande omfattning inte kräver tillstånd.	2	75	72 000	Avser fortsättning av tidigare projekt för fönsterrenovering. Tillstånd krävs ej enligt länsstyrelsens yttrande.	
Vaxholms kyrka	Vaxholms församling	FKAE 2021-0895-Å1	Renovering av två rosettfönster	3.1.4 Åtgärder på fönster etc.	110 000	110 000	2	75	82 500		2	75	82 500	Sedvanligt underhåll enligt länsstyrelsen.	

Värmdö kyrka	Värmdö församling	FKAE 2021-0498-Å1	Konservering av altartavlan	3.3.1 Rengöring, reparation och konservering	130 000	130 000	3	75	97 500		3	75	-	Åtgärdades senast 2016 av Anna Brandt. Bör skjutas till nästa kontrollstationsperiod 2026-2030 då KAE för konservering inte ska ske med kortare intervaller än tio år även om det avser lättare rengöring. Om det finns risk för nya färgbortfall bör konservator anlitas för att skyddsklistra äldre måleri.	
Värmdö kyrka	Värmdö församling	FKAE 2021-0501-Å1	Tjärning av kyrktak	3.1.2 Åtgärder på tak	1 000 000	800 000	ATS		-	Länsstyrelsen har ingen kännedom om arbetenas omfattning varför ersättning avstyrks. Den slutgiltiga omfattningen med beskrivning av metod och material ska stämmas av med Länsstyrelsen innan åtgärderna utförs.	2	67	536 000	Efter samtal med församlingen finns en osäkerhet i kostnaden då utförandet inte helt har klarlagts. Tjärning av gravkapellet och åtminstone en av stigportarna ska finansieras med begravningsavgiften. Den totala kostnaden har dragits ned pga. detta. Även enstaka spånbyten kommer troligen krävas. Stiftet i samråd med församling bedömer att åtgärden är ett sedvanligt underhåll varpå tillstånd inte behövs. Dock är åtgärden omfattande kostnadsmissigt varpå särskilda villkor ställs.	Villkor: - Antikvarisk medverkan och dokumentation av arbetet krävs. Rapport ska visa utförd åtgärd och eventuella avvikelser. - Egenkontrollblankett ska användas. - Utförande ska godkännas av länsstyrelsen och stiftskansliet innan arbete påbörjas. - Pigmenterad tjära alt. kol bör användas.
Värmdö kyrka	Värmdö församling	FKAE 2021-1204-Å1	Utredning/mätning av sprickor i fasad och valv, Värmdö kyrka	3.2.1 Åtgärder på invändiga ytskikt och icke bärande konstruktion sdelar	270 000	270 000	ATS		-	Länsstyrelsen har ingen kunskap om skade-/problembilden och kan därför inte bedöma åtgärdernas prioritet.	3	75	-	Komplettering avseende mätmetod har inkommit. Kostnad enligt VU-plan är 50 tkr. Kan inte prioriteras då kostnaden är för hög och motivet för mätningen är oklart.	
Kungsholms kyrka	Västermalms församling	FKAE 2021-0324-Å1	Projektering av nytt värmesystem och el.	4.1 Projekterings- och upphandlings underlag	925 000	925 000	1	50	462 500	Delar av kyrkans nuvarande värmesystem är sönderrostat och utgör en risk för delar av kyrkobyggnaden. Akuta åtgärder har utförts under vintern 2020/21. Länsstyrelsen har uppmanat församlingen att se över systemet.	2	25	231 250	Avser projektering inför nytt värmesystem och elinstallationer efter uppmaning från länsstyrelsen. Bristande underhåll är i sig inte ett kriterium för att erhålla KAE gällande installationer då det är fastighetsägarens ansvar att se till att de fungerar. Brist som äventyrar kulturhistoriska värden ska utföras löpande. I detta fall kan ersättning ändå beviljas då länsstyrelsen uttryckt en risk för kulturhistoriska värden.	Villkor: - Utredning ska ske i samverkan med stiftskansliet.

Kungsholms kyrka	Västermalms församling	FKAE 2021-0324-Å2	Projektering av nytt värmesystem och el.	4.1 Projekterings- och upphandlingsunderlag	925 000	925 000							A	0	-	Åtgärden är en dubblett varpå den avslås.
------------------	------------------------	-------------------	--	---	---------	---------	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---

Budgeterat totalbelopp: 278 312 930 kr

100 033 315

Förslag till beslut: 23 760 000 kr